

УДК 656.073.51

Лебідь І.Г.¹, Лужанська Н.О.², Лебідь Є.М.³

¹проф. кафедри міжнародних перевезень та митного контролю НТУ

²старш. викл. кафедри міжнародних перевезень та митного контролю НТУ

³бізнес-тренер, експерт у сфері логістики

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ МИТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах зростання конкурентної боротьби на ринку митно-логістичних послуг важливе місце займає пошук раціональних шляхів обслуговування зовнішньоторговельних операцій. Потреба організації обслуговування замовника визначається індивідуальними умовами співпраці, специфікою товару, що надається до перевезення та напрямку перевезення.

При організації зовнішньоторговельних операцій ключовими завданнями є: формування логістичного ланцюга до структури якого в якості ланок буде включено суб'єктів ринку транспортних послуг, здатних забезпечити доставку товару в найкоротші терміни, найнижчої вартості з забезпеченням найвищого рівня якості та надійності обслуговування. Проте, замовники серед перелічених критеріїв, зазвичай, можуть змінювати пріоритети і діяти в залежності від умов в яких здійснюється доставка. Відповідно, для задоволення потреб замовника до логістичного ланцюга можуть бути включені підприємства, здатні забезпечити повний перелік робіт необхідних

для виконання зовнішньоторговельної операції. Діяльність кожного підприємства характеризується різним спектром послуг, організаційною структурою та напрямками роботи. В залежності від цього формується і клієнтська база підприємства, що орієнтована на основні запити замовників та покликана забезпечувати їх вимоги до транспортно-експедиторського та митно-логістичного обслуговування, а також всіх необхідних супутніх робіт.

Окрім спеціалізації підприємства значна увага серед існуючих та потенційних споживачів приділяється якості та надійності надання послуг. Забезпечити високий рівень сервісу можливо шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій та управлінських рішень, здатних забезпечити надання послуг замовникам. Слід зазначити, що важливим аспектом у роботі підприємства є не тільки внутрішня політика, а й урахування досвіду та стану діяльності конкурентів. При цьому підхід до організації зовнішньоторговельної операції визначається виходячи з потреб замовника [1].

З метою забезпечення високого рівня сервісу при виконанні зовнішньоторговельних операцій застосовуються послуги вантажних митних комплексів, що дають змогу замовнику отримати повний перелік митно-логістичних послуг в межах господарської діяльності однієї юридичної особи. В рамках даного типу співпраці укладається договір про обслуговування, в якому вказується повний перелік робіт і послуг, які будуть виконуватися стосовно запиту замовника. З правової точки зору такого виду організація роботи є найбільш прозорою та ефективною, оскільки, немає потреби у пошуках і погодженні дій різних суб'єктів ринку транспортних послуг. Відповідно, таке впровадження спрощує управління матеріальними, інформаційними, фінансовими та сервісними потоками.

За умови залучення декількох підприємств до організації зовнішньоторговельної операції даний процес ускладнюється, і в першу чергу це стосується контролю за якістю надання послуг та ступеню взаємодії між різними суб'єктами ринку транспортних послуг. Характерною особливістю діяльності вантажних митних комплексів в Україні є те, що їх кількість, що функціонує є недостатньою для обслуговування всіх існуючих вантажопотоків. Вантажні митні комплекси за своїм територіальним розташуванням, інфраструктурним забезпеченням та вартістю обслуговування мають значні відмінності, які впливають на їх нерівномірну завантаженість. В свою чергу, між об'єктами інфраструктури також формується конкуренція, що характеризується відмінностями в їх технічному, технологічному та організаційному забезпеченні. Відмінності у попиту на митно-логістичні послуги спричиняють черги на обслуговування на деяких вантажних митних комплексах, і значні простой у роботі інших об'єктів інфраструктури [2].

При плануванні і управлінні діяльністю вантажного митного комплексу важливим аспектом є урахування специфіки роботи окремого структурного підрозділу об'єкту інфраструктури, кількості та ступеню завантаженості персоналу митної служби, а також кількості суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які потребують комплексного митно-логістичного обслуговування або прибувають виключно для виконання митних формальностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лужанська Н.О. Підвищення ефективності діяльності вантажних митних комплексів : дис. ... канд. техн. наук : 05.22.01. Київ, 2021. 205 с.
2. Luzhanska N. Simulation and optimization of freight customs complexes based on queueing systems. *Transport systems and transportation technologies*. 2020. №19. С. 37-42. DOI: <https://doi.org/10.15802/tstt2020/208693>